

2. Д.Ю. Слівна, Н.С. Євтушенко. Напрямок поліпшення стану безпеки праці працівників машинобудівної промисловості / Збірник доповідей XIV Міжнародної науково-методичної конференції та 149 Міжнародної наукової конференції Європейської Асоціації наук з безпеки (EAS) «БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ», 1 – 2 грудня 2022 р., НТУ «ХП», – Харків, 2022. – С.134-136.

3. Євтушенко Н.С., Денисенко Ю.І. Основні етапи вдосконалення системи управління охороною праці та промисловою безпекою на підприємствах машинобудівного комплексу//Охорона праці: освіта і практика. Проблеми та перспективи розвитку охорони праці : зб. наук. пр. 3-ї Всеукр. наук.-практ. конф. викладачів та фахівців-практиків та 13-ї Всеукр. наук.-практ. конф. курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів, [11 травня 2023 р.] / гол. В. Попович, О. Азюковський ; Львів. держ. ун-т безпеки життєдіяльності. – Електрон. текст. дані. – Львів, 2023. – С. 110-112.

УДК: 338:124

РОЗУМНІ БІЗНЕС-РІШЕННЯ ТА ІНВЕСТИЦІЇ У БЕЗПЕКУ ЗДОРОВ'Я НА ПІДПРИЄМСТВІ: ЗНИЖЕННЯ РИЗИКУ ТА НЕБЕЗПЕКИ

*Курепін В.М., к.екоп.н., доцент,
доцент кафедри методики професійного навчання
Миколаївського національного аграрного університету*

На економіку підприємства суттєво впливають показники виробничого травматизму та професійної захворюваності. Розумні бізнес-рішення, які направлені на підвищення рівня безпеки праці на підприємстві оптимізують витрати на безпеку праці, приносять економічний ефект від них. Зокрема, позитивно впливає на економіку підприємства менша кількість виробничого травматизму та професійних захворювань. Звісно, роботодавці не завжди хочуть виділяти достатньо коштів на безпеку праці, на жаль, витрати бувають досить суттєві.

Для сучасної економіки України тема економічного аспекту безпеки та здоров'я на роботі важлива [4, с. 98]. Внаслідок нещасних випадків та професійних захворювань на роботі ми маємо величезні втрати для економіки, додати слід втрати людського ресурсу від воєнних дій на території України. Якщо ми говоримо про інвестиції роботодавців у безпеку здоров'я на роботі (БЗР), відмічаємо, їхні витрати відчутні одразу. А от економічні вигоди можуть бути довготривалими [1, с. 15]. Іноді ці вигоди складно виразити в цифрах.

За показниками сприйняття ризиків і вигод від покращення БЗР, підприємства можна умовно поділити на групи: перша – неактивні підприємства, їх

керівництво вважає БЗР не важливим, оскільки ризики на підприємстві вважаються незначними. Незначними є й витрати на додержання вимог з БЗР; друга - реактивні підприємства, на таких підприємствах витрати роблять скоріше через необхідність ніж через усвідомленість. Панує думка, що витрати на БЗР дуже затратні у порівнянні з вигодами від цього. Вважається, що всі вимоги законодавства все одно не виконати, а такі затрати знижують їхню конкурентоздатність на ринку; третя – проактивні, такі підприємства залучають до управління питаннями БЗР керівництво, працівників, вважають участь сторонніх спеціалістів з БЗР доречним. На підприємстві розглядають витрати на БЗР як інвестиції, застосовують проактивний підхід щодо інтеграції БЗР у бізнес-рішення і ґрунтовних знань працівників про БЗР. Оптимізація витрат на безпеку праці приносить позитивний економічний ефект підприємству та підвищує його конкурентоспроможність.

БЗР, це не лише добре для здоров'я та безпеки працівника, це ще й економічний важіль, що є вигідним для підприємства, розумні інвестиції завжди себе виправдовують. Але непродумані і незаплановані заходи з БЗР можуть не дати доходу на інвестиції, причини банальні - переоцінка ризиків або до відмова від якихось видів діяльності замість належного управління ними. Заходи з БЗР повинні мати сенс [3, с. 169].

Економічні методи управління безпекою праці надають бізнесу стабільність, та передбачуваність. На практиці є маса варіантів, які можна запровадити у стимулюванні безпеки праці. Звичайно потрібно втілювати політку з БЗР; оцінювати ризики; здійснювати контроль за ними [2 с. 56]; мали алгоритм дій на випадок надзвичайних ситуацій. Велике значення має переобладнання робочих місць або робочих зон; зміни в інфраструктурі підприємства; належне обслуговування машин та обладнання; навчання працівників.

Отже, взаємозв'язок між конкурентоздатністю підприємства та нещасними випадками є, там де менше нещасних випадків - там вища конкурентоспроможність. Треба розумно прорахувати потенційні витрати на БЗР. На неактивних та реактивних підприємствах витратити на БЗР сплачуються зі своєї кишені, для них гроші є тільки грошима, а проактивні підприємства використовують гроші, як цінну інвестицію та прораховують, як вони позначаться на прибутках підприємствах.

Список використаних джерел:

1. Дідняк А. В. Моделі оцінки ризику об'єктів господарювання: відмови і наслідки // Участь молоді у розбудові агропромислового комплексу країни : матеріали 35-ї студентської науково-теоретичної конференції. 22-24 березня 2023 р м. Миколаїв, Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2023. С. 12-16.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/13816>.

2. Іваненко В. С. Деякі методи оцінки професійних ризиків // Сучасні підходи до охорони праці в закладах професійної освіти : матеріали Усеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, Біла Церква, 26 жовтня 2022 р. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН УКРАЇНИ, 2022. С. 55-59. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12472>.

3. Іваненко В.С. Інструментальні методи конкурентного аналізу підприємств аграрного профілю // Проблеми та перспективи розвитку економіки України: погляд молоді: Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Черкаси, 20 квітня 2022 р. Черкаси: ЧДБК, 2022. С. 167-170. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11430>.

4. Іваненко В. С., Курепін В. М. Управління професійними ризиками на вітчизняних підприємствах // Проблеми та перспективи розвитку охорони праці: матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів, м. Львів, 12 травня 2022 р. Львів : ЛДУ БЖД, 2022. С. 97-99. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11713>

УДК 614.8

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ РИЗИКІВ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

*Лобойченко В.М., д.т.н., професор,
професор кафедри цивільної безпеки*

Universidad de Sevilla, Spain

Луцький національний технічний університет

Ризикорієнтований підхід є сучасним чинником визначення небезпек в багатьох сферах економічної діяльності [1]. Він дає можливість зосередитись на найбільш загрозливих елементах в системі управління окремими напрямками та сфокусуватись на їх мінімізації. Наявність специфічних особливостей в кожній галузі не дозволяє розповсюджувати універсальність самого підходу на його прикладні аспекти. Зокрема, оцінка ризиків в сфері цивільного захисту повинна враховувати як нормативну складову, так мати єдиний методологічний підхід [2]. Відмічається недосконалість системи управління охороною праці в Україні в цілому [1]. Виклики сьогодення, що мають місце в нашій державі та пов'язані із військовою агресією росії, додатково потребують відображення в сучасних оцінках ризиків.

Професійна діяльність фахівців сфери цивільного захисту пов'язана з попередженням, локалізацією та ліквідацією надзвичайної ситуації, а також із життям запобіжних заходів щодо неї [3]. Військові дії, що тривають на терито-